

## Nyt om bøger

# RED STAR IN THE NORTH COMMUNISM IN THE NORDIC COUNTRIES

► AF JESPER JØRGENSEN

Arbejderværnets uniformerede kommunister, en stor fane og Aksel Larsen i mørk frakke i front for en demonstration i København i 1932. Det er et stærkt og frygtindgydende billede, der pryder forsiden af en ny bog om den kommunistiske bevægelse i Norden – et godt førstehåndsindtryk!

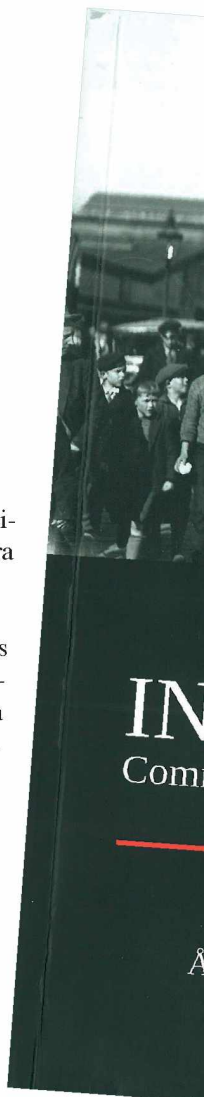
Bogens hovedproblemstilling er, om der har eksisteret en særlig form for nordisk kommunisme. Ikke fordi det ville være en stor værdi i sig selv, men fordi det giver anledning til at undersøge forskelle og ligheder mellem de nordiske landes kommunistiske bevægelser og derigennem komme til en større forståelse af dem som historiske fænomener. Det lykkes bogen med.

Efter en indledning af Morten Thing er bogen opdelt efter velvalgte temaer i 13 kapitler. Først to grundlæggende kapitler om de kommunistiske partiorganisationers opbygning og udvikling. Dernæst kapitler om de nordiske kommunistpartiers forhold til Komintern, politisk strategi, socialdemokraterne, nationen, kvinder, intellektuelle, Den Spanske Borgerkrig, Anden Verdenskrig, "Moskvaguldet", international kadreuddannelse og "Den Store Terror" samt til sidst et

afsluttende, konkluderende kapitel af professor Åsmund Egge fra Universitetet i Oslo.

Et gennemgående træk i bogens bidrag er, at de finske kommunisters historie skilte sig ud fra de skandinaviske kammeraters. Finerne befandt sig både i overført betydning og bogstavelig talt et andet sted – fx for Mellemkrigstidens skolings vedkommende, hvor finnerne blev undervist i Leningrad, altså i grænselandet, mens de andre var i Moskva.

Bogens samlede konklusion er derfor også, at der ikke har eksisteret en egentlig særegen nordisk kommunisme. De islandske kommunister havde visse fællestræk med de finske, fordi de også med succes indgik i tværpolitiske partidannelser og deltog i regeringsskoalitioner efter Anden Verdenskrig, men til gengæld udgjorde de et mindre parti og lå geopolitisk forskelligt.





# RED STAR IN THE NORTH

Communism in the Nordic Countries



Edited by  
Åsmund Egge and Svend Rybner

Orkana Akademisk

Det danske parti lagde sig politisk tæt op af det sovjetiske kommunistparti. Det svenske prøvede at frigøre sig, mens det norske flakede mellem de to positioner.

Arbejdermuseet & ABA har bidraget med kilder og illustrationer til bogen, og den ene af redaktørerne, Svend Rybner, arbejdede ved projektets begyndelse som arkivar i ABA. Hans spændende bidrag handler om de nordiske kommunisters deltagelse i Den Spanske Borgerkrig, der viser sig at være en betydelig mere broget og kompliceret historie, end den tidligere er blevet udlagt som.

En udvidet version af anmeldelsen vil være at læse i et kommende nummer af tidsskriftet Nordisk Østforum.

Åsmund Egge & Svend Rybner (red.):  
**RED STAR IN THE NORTH.**  
*Communism in the Nordic Countries,*  
Stamsund: Orkana Akademisk 2015.

Til nød kan man tale om en skandinavisk kommunisme, fordi de tre partier gennem hele perioden var små, "rene" kommunistpartier underkuede af store, dominerende og statsbærende, socialdemokratiske partier, men selv de udviklede sig forskelligt.

*Vi giver bogen  
fire ud af seks røde faner.*

